

Apteekkien ammattieettinen neuvottelukunta

EETTINEN PÄHKINÄ 3/2001

ITSEMÄÄRÄMISOIKEUDEN RAJOITTAMINEN

Apteekista otettiin yhteyttä tilanteessa, jossa ex tempore -valmisteita määräävä lääkäri pyysi apteekkaria maksamaan osan ulkomailla järjestettävän ammatillisen konferenssin osallistumiskustannuksista. Apteekki oli tehnyt vuosia yhteistyötä hänen kanssa hankkimalla raaka-aineita ja valmistamalla lääkkeitä lääkärin toiveiden mukaan. Lääkäri pyysi lahjoitusta yhteistyöhön vedoten.

Kun apteekkari kieltäytyi maksamasta, lääkäri ilmoitti ohjaavansa potilaat toiseen apteekkiin. Nykyisin kyseisen lääkärin potilaita ei juurikaan asioi tässä apteekissa. Lääkäri ei myöskään uusi apteekin soittamia reseptejä. Miten tällaisessa tilanteessa olisi tullut menetellä?

Neuvottelukunnan kannanotto

Apteekkarin ja lääkärin toiminnan erottamisen perusteena on jo 1600-luvulta lähtien ollut se, että potilaan halutaan saavan taloudellisista intresseistä riippumatonta hoitoa. Jos lääkärin ja apteekin välillä on taloudellinen sidos, jossa lääkäri hyötty määräämistään lääkkeitä, ei tämä tavoite toteudu.

On selvää, että kyseisessä tapauksessa lääkäri on menetellyt väärin. Toiminnallaan lääkäri rajoittaa potilaidensa itsemääräämisoikeutta ja "kiristää" apteekkaria. Jos lääkäri systemaattisesti kieltäytyy vastaanottamasta apteekista tulevia puheluita, tulee apteekkarin tehdä asiassa ilmoitus lääkärin ammatinharjoittamista valvovalle lääninhallitukselle. Asiasta voi myös harkita rikosilmoituksen tekemistä. Asiasta voi lisäksi tehdä ilmoituksen Suomen Lääkäriliitolle, joka myös valvoo ammattikuntansa toiminnan asianmukaisuutta.